

CORINA PALADE

LILIANA
BUTNARIU

DOINA
RĂDUȚAC

MIRELA
BREHUESCU

Invitație la lectură

Clasa a II-a

Auxiliar pentru orele de lectură

Editura TAIDA
Iași

CUPRINS

Creația lirică în versuri. Poezii ale copilăriei	6
Tainele cărților, <i>de Maria Baciu</i>	6
Creația lirică în versuri. Poezia despre natură	8
Poveștile anului, <i>de Virginia Carianopol</i>	8
Creația epică în proză. Povestirea	10
Povestea anotimpurilor, <i>de Maria Dorina Pașca</i>	10
Țara fără bătrâni, <i>de V.A. Urechia</i>	12
Chisoaia, <i>de Tudor Arghezi</i>	14
Fișă de lectură	15
Dumbrava minunată, <i>de Mihail Sadoveanu</i>	16
Fișă de lectură	18
Creația lirică în versuri	20
Nu lucrezi, n-ai ce mânca, <i>de Ion Creangă</i>	20
Creația epică în proză. Povestirea	22
Vulpea și motanul, <i>de Frații Grimm</i>	22
Creația lirică în versuri. Poezia patriotică	25
Un falnic glas, <i>de Ion Bîrseanu</i>	25
Țara mea, <i>de Otilia Cazimir</i>	26
Moștenirea, <i>de Otilia Cazimir</i>	26
Patria, <i>de Lucia Dumitrescu</i>	26
Creația epică în proză. Povestirea	28
Mărul, <i>de Mircea Sîntimbreanu</i>	28
Creația lirică în versuri. Poezia despre copilărie	32
Moș Crăciun, <i>de Maria Baciu</i>	32
Umbrela roșie, <i>de Titel Constantinescu</i>	34
Creația lirică în versuri. Poezia patriotică	37
Limba noastră, <i>de Al. Mateevici</i>	37
Creația epică în proză. Basmul	39
Izvorul fermecat, <i>de Călin Gruia</i>	39

Creația epică în proză. Povestirea	42
Buratino fuge în Țara Proștilor și pe drum întâlnește un prieten la fel de amărât, <i>de Alexei Tolstoi</i>	42
Creația epică în proză. Basmul	45
Motanul încălțat, <i>de Charles Perrault</i>	45
Creația epică în versuri. Fabula	48
Greierile și furnica, <i>de Jean de La Fontaine</i>	48
Fișă de lectură	49
Creația epică în proză. Snoava	50
Păcală și zarzărele boierului (<i>snoavă populară</i>).....	50
Fișă de lectură.....	50
Legenda picăturilor de ploaie, <i>de Alice Sfașer</i>	52
Legenda ghiocelului <i>de Cristian Ardeleanu</i>	52
Fișă de lectură.....	53
Creația epică în versuri. Fabula	54
Racul, broasca și știuca, <i>de Al. Donici</i>	54
Fișă de lectură	54
Creația epică în proză. Povestirea	55
Un pui de căprioară, <i>de Romeo Popescu</i>	55
Creația epică în proză. Legenda	58
Putna, loc sfânt.....	58
Creația lirică în versuri. Legenda istorică	60
Muma lui Ștefan cel Mare, <i>de Dimitrie Bolintineanu</i>	60
Creația epică în proză. Povestirea	62
În curtea mea, <i>de Emil Gârleanu</i>	62
Creația epică în proză. Povestirea	65
Ciocârlia, <i>de Ion Agârbiceanu</i>	65
Dramaturgia	68
A sosit vacanța mare!	68
Bibliografie	74

CREAȚIA EPICĂ ÎN PROZĂ

Povestirea

Povestea anotimpurilor

de Maria Dorina Pașca

„*Andreea e prietena mea. De câte ori ne întâlnim îmi spune tot ce născocoște. Iată ce mi-a spus acum câteva zile:*

– *Știi ce-am găsit azi? O poveste. Stai să ți-o spun:*

*Cică a fost, odată, un împărat ca toți împărații și o împărăteasă ca toate împărătesele. Pe împărat îl chema **Anul**, iar pe împărăteasă o chema **Ziua**. Și aveau patru fete. Prima era **Primăvara**. Când s-a născut ea, pământul s-a acoperit cu o rază de soare, ghiocicii și-au scos capul din fulare, iar pomii râdeau de înfloriți ce erau. Când s-a ivit pe lume **Vara**, pământul s-a îmbrăcat în holde, iar soarele și-a prins cercei de cireșe la urechi. **Toamna** s-a ivit după suratele ei, atunci când livezile s-au înmiresmat de roade, iar viile purtau ciorchini mari de struguri. **Iarna**, sora cea mică, și-a urmat surorile, albă ca un mărăgăritar.*

Au crescut toate ca-n povestea aceea pe care mi-ai spus-o tu: într-o zi, cât altele în nouă...

*Și nu peste multă vreme le-a venit și rândul la măritat, că nu le era ușor părinților cu atâtea fete. **Primăvara** își găsi mire pe **Mugur**. La nunta lor au venit toți ghiocicii, toporașii și brândușele, nuntind șapte zile și șapte nopți. **Vara** prinse drag de **Soare** și holda de grâu le-a fost casă. **Toamna** îl îndrăgi pe **Belșug**, când crengile pomilor se aplecau să mulțumească pământului pentru roade. **Iarna** luă de bărbat pe **Crivăț**, făcând mare bucurie la curtea împărătească.*

***Primăvara** și **Mugur** au avut trei flori: **Martie**, **Aprilie** și **Mai**. **Vara** și **Soarele**, trei raze aurii: **Iunie**, **Iulie**, **August**. **Toamna** și **Belșug**, trei mere roșii: **Septembrie**, **Octombrie** și **Noiembrie**. La urmă, **Iarna** și **Crivăț**, trei flori de gheață: **Decembrie**, **Ianuarie** și **Februarie**.”*

1. Răspunde la întrebări:

a) Care este numele împăratului? Dar al împărătesei?

b) Cum se numesc cele patru fete ale împăraților?

c) Cu cine s-au căsătorit fetele?

d) Care sunt lunile de toamnă? Dar de primăvară?

2. Completând rebusul vei obține numele stelei care dă lumină și căldură pământului:

1. Prima lună de toamnă este ...

2. Ultima lună de toamnă este ...

3. Ultima lună de primăvară este ...

4. Prima lună de primăvară este ...

5. Prima lună de iarnă este ...

1.									
2.									
3.									
4.									
5.									

3. Scrie trei propoziții frumoase despre anotimpul tău preferat.

4. Realizează un desen cu titlul: „Toamna – zâna belșugului”.

CREAȚIA LIRICĂ ÎN VERSURI

Poezia patriotică

Un falnic glas...

de Ion Bîrseanu

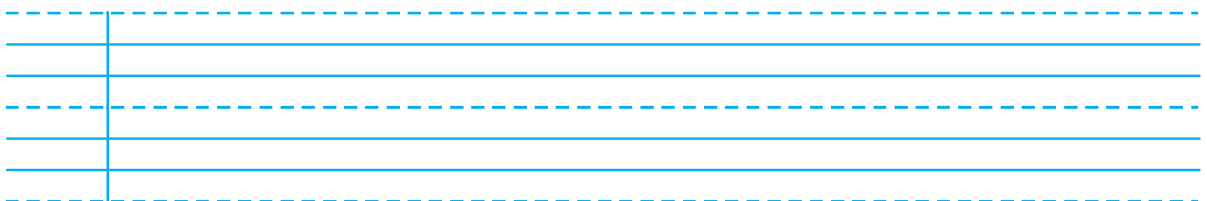
„Un falnic glas răsună
Din vârfuri de Carpați;
E glasul țării voastre,
Români, îl ascultați:
„De veacuri fără număr
La sânu-mi vă hrănesc;
Nnicând nu dați uitării
Pământul strămoșesc.”

Un glas din depărtare
Străbate-acuma lin,
E-al Romei glas de mamă
Din zări cu cer senin:
„Un grai vorbit de veacuri
Ca zestre eu v-am dat;
Vorbiți-l deci cu fală,
Păstrați-l neschimbat.”

1. Transcrie versurile în care țara se adresează românilor:

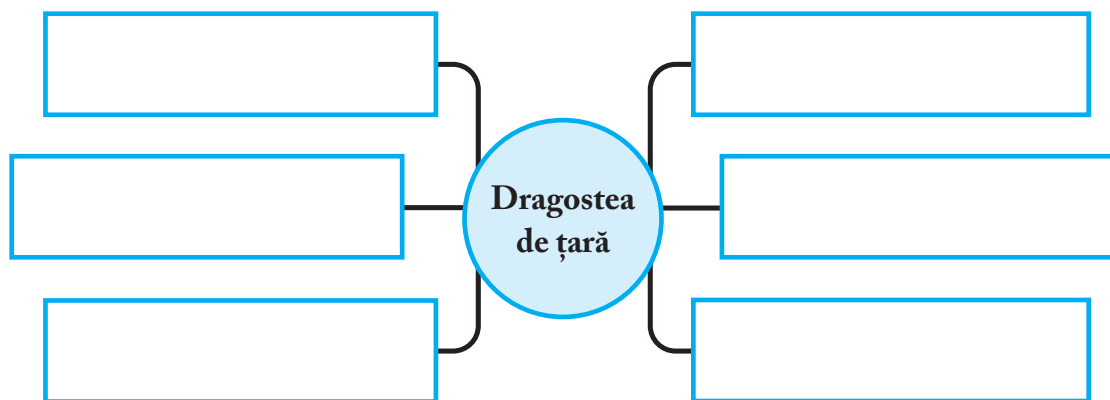
2. De ce Roma se adresează cu glas de mamă românilor?

3. Găsiți cuvinte cu același înțeles pentru:

glas; falnic;
țară; strămoșesc

4. Ce înseamnă pentru tine dragostea de țară?

5. Memorați cel puțin o strofă din poezia „Un falnic glas...”. Organizați un concurs de recitare. Sugestii: recitați având ca fond muzical Imnul României sau alt cântec patriotic, așezați pe bănci steagul țării pe care-l puteți confecționa la ora de abilități practice, precum și imagini/vederi ce înfățișează frumusețile României.

Țara mea

de Otilia Cazimir

„Frumoasă mi-e țara străveche,
Întinsă pe munți și pe văi,
Cu fete cu flori la ureche,
Cu mândri și harnici flăcăi!

Frumoasă mi-e țara cea nouă,
Când râde cu glas tineresc,
Cum râde grădina, când plouă,
Și florile când înfloresc.“

Moștenirea

de Otilia Cazimir

„Odată cu trecutul sfânt,
Străbunii ne lăsară,
Din câte țări sunt pe pământ,
Cea mai frumoasă țară.

Copii, în veci să nu uităm
Cât dor de ea ne leagă!
Hotarul să i-l apărăm
Și s-o păstrăm întreagă.“

Patria

de Lucia Dumitrescu

„Am întrebat pe mama mea:
– Ce-nseamnă, mamă, patria?
Aud mereu acest cuvânt,
E casă, cer, este pământ?”

Și chipul mamei a-nflorit:
La câte oare s-a gândit?
– Privește tot ce te-nconjoară
E patrie, e leagăn, este țară!“

Reține!

Ziua Națională a României este **1 Decembrie**.
Imnul României este „**Deșteaptă-te române!**”

CREAȚIA EPICĂ ÎN PROZĂ

Basmul

Izvorul fermecat

de Călin Gruia

„Cică demult, pe când făcea plopul pere și răchita micșunele, trăia undeva la poalele munților, la o răscruce de drumuri, un potcovar vestit, care potcovea caii lui Făt-Frumos. Trebuie să știți că nu cu una cu două se potcovește un cal năzdrăvan. De aceea, câți ucenici veneau la el să învețe meșteșugul, nici unul nu rămânea mai mult de o zi.

Nu știu cum se făcu, dar odată se nimeri să vină la ucenicie un băiat îndrăzneț și priceput, care învăță meșteșugul într-un ceas și, după aceea, el singur, într-o zi, potcovi o herghelie de cai.

Meșterul se bucură de ucenic și îl îndrăgi ca pe copilul său. O singură slăbiciune avea băiatul: poveștile. Dacă vreun călător începea o poveste, apoi ucenicul se așeza pe o buturugă, își proptea tâmpile în palme, se uita în ochii drumetului fără să clipească.

Într-o seară, pe când se afla la un iarmaroc îndepărtat, după podoabe de aur și de argint, sosi o făptură ciudată, de pe altă lume, și care începu să vorbească cu grai omenesc:

- Ehei, de mult n-am mai dat pe aici. Unde-i meșterul?
- Nu-i acasă. Dar ce ai cu el?
- Aș vrea să mă potcovească!
- Nu cumva ești puricele năzdrăvan?
- Da, eu sunt!
- Purice, n-am potcove, dar cred că nu-i așa de greu.
- Dar nici ușor. Fiecare potcovă trebuie să aibă nouăzeci și nouă ocale.
- Fii fără grijă, te potcovesc îndată.

Nu trecu multă vreme și prinse a-i potcovi puricelui potcovele. După fiecare potcovă de nouăzeci și nouă de ocale, puricele spunea că se simte din ce în ce mai ușor și că abia așteaptă să poată zbura. Dar băiatul, după ce îi bătuse cea din urmă potcovă, nu-l mai întrebă cum se simte, ci dintr-o săritură îl încalecă cu nădejde.

CREAȚIA EPICĂ ÎN PROZĂ

Povestirea

Ciocârlia

de Ion Agârbiceanu

(fragmente)

„Soarele s-a ivit strălucitor de proștețime, de tinerețe și se înălța biruitor în seninătatea cerului.

Un băiețuș, care se grăbi să iasă cu oile la păscut, ciuli urechile, se răzîmă în bătă, răsturnă pe spate capul înfundat în căciulă, desluși mai întâi cântecul mărunț ciripitor, apoi văzu și rotirea ce se înălța în văzduh, drept în sus, și care părea că ea cântă, și un zâmbet larg îi inundă întreaga față.

– Ciocârlia! strigă el nemaiputând de bucurie.

– Ciocârlia! Ia ascultați și uitați-vă în soare! Cântă ciocârlia.

Privi împrejur, nu era nimeni în apropiere care să-l audă. Cunoștea zborul și cântecul ciocârliei încă din primăvara trecută.

Când înțelese că nu-i nimeni în apropiere să-i spună vestea cea mare, lăsă oile în luncă și alergă la cel mai apropiat plug.

– Bădiță, auzit-ai ciocârlia? Eu am auzit-o și am văzut-o.

Omul cunoștea băiețelul.

– Unde, măi Ionaș?

– Acolo unde-s oile mele.

– Nu mai spune!

Plugarul ara cu boii, fără pogănici. Opri boii.

– N-am văzut-o când s-a ridicat în aer, ci am auzit numai cum ciripește ceva mărunț deasupra mea.

– Tu cunoști cântecul ciocârliei?

– Cum să nu-l cunosc? Și m-am uitat la cercurile pe care se înălța spre soare, până s-a pierdut în cer.

– Dacă-i așa, a sosit primăvara, măi băiete. Era chiar vremea.

Până să-și răsucescă omul o țigară, din împrejurimi se mai înălțară câteva ciocârlii în văzduh.

– Auzi? Auzitu-le-ai? Uite-o pe una! Uite încă una! Ba-s trei! Ba-s patru! Vezi-le, bădiță?

Ionaș nu mai știa după care să privească. Își întorcea capul mereu de la una la alta.

– Ține-te numai după una, băiete, dacă vrei să o vezi până o înghite văzduhul. Altfel le pierzi pe toate și rămâi numai cu cântecul.

